

Ilmatüdrukust suurilmadaamiks

Ain Kallis

klimatoloog

Kõige vaadatavamad asjad televisioonis olevat n-ö ootamatud uudised ja ilmateade (näiteks Hiina sadadest miljonitest televaatajatest väidavad vaid 3,5 protsenti, et jälgivad ilmauudiseid "harva"). Ainult et ootamatud uudis-tesaated võivad vahel tunde kesta, samas kui ilmateated peavad

mahtuma 45 sekundi ja nelja minuti vahele.

Paar kuud tagasi kirjutati Postimehe lisas Arter, et ilmatüdraku töö on see, millega on hea karjääri alustada. Kas tõesti?! Et tavaliste uudiste lugemine võib viia parlamenti, on teada fakt, aga ilmateated...

Ilma ennustamine on muidugi iseasi. Erakond Parem Ilm tegi mõni aasta tagasi ettepaneku panna välis- või kaitseministriks naissünoptiku, sest nemad teavad hästi, kust uued tuuled puhuma hakkavad või kust meile külma tehakse, samuti on nad näinud rohkem fronte kui kõik me kindralid kokku.

Sellest ajast, kui Jim Fidler luges 1940. aastal Cincinnati TV-s ette maailma esimese teleilma-prognoosi või kui briti sünoptikud 1954. aastal helendavale ekraanile pääsesid, on televisioonis leidnud aset väga suured muutused, seda nii saadete tehnikas kui ka "elavjõus".

Esimised BBC ilmatutvustajad pidid olema meteoroloogili-

se kõrgharidusega noored mehed (ilma prillideta, sest need läikisid). Hiljem said ekraanile ka vanemad mehed – nende etteasted olevat veenvamad. BBC telesünoptikuist kõige kuulsaima – Michael Fishi – karjäär kestis näiteks üle 25 aasta.

Enamikus riikidest on ilmaennustus endiselt meeste ala. Örne-

Kui ilmakaunitaride huuled talvel läikisid, oli selge, et on oodata kiilasjääd.

Avaram dekoltee viitas seevastu selgemale taevale, paksem topp külmale.

mast soost töötajaid on ilmateenistustes kõige vähem Süürias (0 protsenti), Pakistanis (0,3 protsenti) ja Jaapanis (1,6 protsenti), kõige enam, kujutage ette, Eestis

– koguni 86,9 protsenti! Samasugune olukord valitseb ka televisioonis. Enamikus maadest või siis TV-kompaniidest on ekraanil näha mitut nn Pikse-Peetrit ning vaid ühte Baromeetri-Barbie't. Muidugi eelistatakse värvata telegeenseid, kuid samas professionaalseid ja mitmeaastase töökogemusega sünoptikuid. Need oskavad operatiivselt, juba eetris olles ilmapuuatust edastada.

Praegune olukord Eesti telekanalites jätab paljugi soovida, nii kujunduses kui ka esituses. Neile, kes on ilmapärgis haritudad või "huvilisemad", piisaks täiesti korralikust, võimalikult värskest ilmakaardist koos kommentaariga kaadritagusest diktorilt. Praegu aga pööratakse liiga suurt tähelepanu etlejate soengutele ja teksti õppimisele mitu tundi enne saate vaatajani jõudmist. Viimane on muidugi oluline: kümnekond aastat tagasi oli palju proteste, kui diktor teatas, et järgmisel päeval tuleb 26 kraadi sooja, jättes ütle mata, et öeldu kehtib vaid Kagu-Eestis,

sest rannikule ennustati palju-palju madalamaid näitajaid. Nüüd on taolisi apse õnneks vähe. Ilmateate otse-eetrisse saatmiseni näikse minevat veel hulk aastaid, kuigi hiljuti võttis TV 3 üle paljude aastate teadustajaks päris ehtsa sünoptiku – Maile Meiuse.

Prognoos atraktiivsemaks!

Kümnekond aastat tagasi nentis Peeter Volkonski, et ta eelistas vene ilmateateid – nood olevat seksikamad. Meie telekanalitest on talle vastu tulnud Kanal 2, kus horoskoobi- ja ilmatüdrute kirevus peaks aparaatide juurde meelitama eeskätt meessoost vaatajaid, samas kui vanemad daamid eelistavat kuuldavasti endiselt ETV kauaaegset ilmadiktorit Peep Taimlat.

Kanal 2 ilmaneidude riietus on tegelikult arukalt läbi mõeldud, kusjuures sünoptiline kaart ja muud andmed langevad tagaplaanile. Mõned näited.

Kui kaunitaride huuled talvel läikisid, oli selge, et on oodata kii-

lasjääd. Avaram dekoltee viitas selgemale taevale, paksem topp aga külmale (mõnikümme aastat tagasi soovitati ajalehtedes kanda pakasega vateeritud rinnahoidjaid). Välguvad suvel silmad – läheneb äike.

Paari päeva eest kasutusele võetud uuendused ilmatüdrute väljanägemises (mõtlen kehamaalinguid) avardavad prognoosi piltlikustamist veelgi. Ainult et värviliste riitusesemete matkimise asemel võiks keha kaunistada maakaart, millel näha pilved, vihm ja äike kas või (põhja)nabani välja.

Seega on ajad tasapisi muutuma hakanud. Veel viie aasta eest teatas Kanal 2 üks juhte Toomas Lepp SL Öhtulehes: "Meie ... meelelahutuslikku teed ei lähe. Kui aga eesti rahva iive peaks striptiisist ilmateates suurenema, siis on sellel mõtet."

Taolise ilmateate esitamise vastu protestijatele võib öelda, et kelmikamast etlemisviisist iivet tõstva striptiisini on suur tükk nahka. ●